

УДК 657.6 (075)

Ручинський О.С., магістр

Клименко С.О., к.е.н.

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті досліджено фінансові проблеми підприємства з забезпечення платоспроможності, розглянуто можливості облікового забезпечення його стійкого фінансового стану.

Ключові слова: платоспроможність, структура капіталу, фінансовий стан.

Ruchynskiy O., Klymenko S.

THE WAYS OF IMPROVEMENT ENTERPRISE SOLVENCY

To support (maintain) an enterprise solvency it is necessary to formulate and solve the problem of a strategic direction. These problems include: the achievement of the enterprise competitiveness; an efficient investment of equity and debt funds; an increase in activity and the development of new markets for products; the reduction of the risks of the solvency loss. To save the achieved production volumes and sales; to accelerate convertibility of assets; and to reduce debt should be suggested to achieve or restore profitability.

The main tasks in the implementation of tactical directions to ensure solvency is to restore the profitability of the main activity and the balance of the cash flows. Long-term trends that directly affect the status of settlement operations should be directed at preserving the competitive position of the enterprise, improving marketing activities, rationalization of the capital structure, the account of the effect of risk on the implementation of promising projects. In order to manage cash flow and financial operations of the company effectively as a whole a calculation of cash flows as indicators measuring financial stability, payment stability and solvency should be introduced into practice. In order to increase efficiency and improve the quality of management, and to improve management continuously, managers need to be provided with timely and objectively necessary information of external and internal character, which they can use in the development and making management decisions. Scholars and practitioners' developments are focused on comprehensive computerization, on the one hand, legal, business and economic information relating to automate management of organizational and economic objects of different levels and purposes, on the other hand, social information is needed to people as a service to ensure their normal life. The rational organization of synthetic and analytical accounting of business computer-based transactions provides the following: the control for the movement of the statutory fund of the fixed and floating assets of the company; the control over the formation and order of use of the depreciation fund, a single salary fund, social development and

special purpose funds; saving money and the control over the use of them on the intended purpose; disclosure of a financial performance of the company and the control over the distribution of income; systemization and compilation of data on industrial and business enterprises in the analytical and synthetic sections for making management decisions.

The account process consists of many units that must be specified and presented in the technical and structural aspects. The creation of document templates for the formation of various primary, intermediate and final data and indicators, reporting are associated with a large number of transactions which involve a lot of executors. This requires a sound system of their operations and procedures of accounting information movement both in space and in time. Streamlining this process that is the movement of documents and execution of various works in practice is called a document circulation. The main objective of the movement of documents in the accounting process is an optimization of transmission and communication channels of accounting centres-performers. These channels can be viewed with varying degrees of aggregation - from fixing each individual carrier of the accounting information to a generalized description of the information flow.

A document circulation is a set of transferring operations of the data which is recorded on a multiple media from one workplace to another one. A well- designed system of media path in time and space in the final stage of accounting is necessary to obtain reconciled total scores while preparing required reporting forms.

The suggested ways of accounting improvement and the ways of solvency management policies will help to better the quality of information about the real state of cash transactions, which will increase the efficiency and accuracy of accounting information, help to simplify accounting and analytical procedures, and exercise an effective control over the formation of accounting income and achievement.

Key words: solvency, capital structure, financial state.

Ручинский А.С., Клименко С.А.

НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПЛАТЁЖЕСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье исследованы финансовые проблемы предприятия по обеспечению платёжеспособности. Рассмотрены возможности обеспечения учёта его стойкого финансового состояния.

Ключевые слова: платёжеспособность, собственный оборотный капитал, финансовое состояние.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Головна мета фінансової діяльності зводиться до одного стратегічного завдання – збільшення активів підприємства. Для цього воно повинно постійно підтримувати платоспроможність і рентабельність, а також оптимальну структуру активу і пасиву балансу. Джерелом фінансування довгострокових активів, як правило, являються власні кошти і довгострокові залучені засоби. Оборотні активи утворюються

за рахунок власних коштів та короткострокових позичок банку. Оптимально, щоб вони були сформовані на 50% за рахунок власних коштів, та на 50% – за рахунок позичкового капіталу.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Значна кількість провідних сучасних українських вчених, зокрема, О.З. Жолнер [1], В.С. Лень [2], В.К. Орлова [3], М.С. Пушкар [4], В.В. Сопко [5], А.М. Стельмашук [6], П.Ю. Буряк [7] та зарубіжні вчені і практики досліджують проблему, але динамічні зміни у світовій економіці не дозволяють знайти оптимальне рішення, що буде правильним на довготривалий період. Тому дослідження тривають і є необхідними.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Дефіцит власного оборотного капіталу призвів до збільшення змінної і зменшення постійної частини поточних активів, що свідчить про посилення фінансової залежності підприємства і нестійкості його положення. Варто врахувати, що фінансування діяльності підприємства тільки за рахунок власних коштів не завжди вигідно для нього, тому що виробництво має відносно сезонний характер. Якщо в окремі періоди будуть накопичуватися великі кошти на рахунках в банку то в інші періоди коштів буде не достатньо. Крім того треба мати на увазі те, що у період, коли ціни на фінансові ресурси не високі, а підприємство може забезпечити більш високий рівень віддачі на вкладений капітал, ніж платить за кредитні ресурси, залучаючи кошти, воно зможе підвищити рентабельність власного капіталу.

У результаті аналізу платоспроможності ПП «Нептун-ЕлектроПРО» виявлено, що кошти підприємства створені в основному за рахунок поточних зобов'язань, внаслідок чого його фінансове положення визначається як нестійке. Тому з капіталом короткострокового використання необхідна постійна оперативна робота, направлена для контролю за своєчасним поверненням його і залученням в оборот іншого капіталу. Відповідно від того, наскільки оптимальне співвідношення власного і позичкового капіталів залежить фінансовий стан підприємства. Розробка правильної фінансової стратегії допоможе підприємству підвищити ефективність своєї діяльності.

Загальна оцінка фінансового стану підприємства базується на системі показників, які характеризують структуру джерел формування

капіталу і його розміщення, рівновагу між активами підприємства і джерелами їх формування, ефективність і інтенсивність використання капіталу, платоспроможність і кредитоспроможність. Провівши аналіз перелічених показників виявляємо, які резерви має підприємство для покращення фінансового стану та платоспроможності.

Для цього слід більш повно використовувати виробничі потужності підприємства, скоротити простої машин, обладнання, робочої сили, матеріальних фінансових ресурсів, більш ефективно реагувати на кон'юктуру ринку, змінюючи у відповідності з його вимогами асортимент продукції і цінову політику. Прискорити оборотність капіталу можливо за рахунок скорочення понаднормових запасів і періоду інкасації дебіторської заборгованості. Все це дозволить збільшити прибуток, поповнити власний оборотний капітал і досягти більш стійкої платоспроможності підприємства.

Отже, для забезпечення платоспроможного стану підприємства пропонуємо, вирішити наступні основні задачі:

- 1) відновлення прибутковості основного виду діяльності;
- 2) збалансування руху коштів.

Слід зазначити, що ці задачі є тактичними і їх реалізація дозволить уникнути кризової тенденції. Для підтримки (забезпечення) платоспроможності підприємства необхідно ставити і вирішувати задачі стратегічної спрямованості. До таких задач слід віднести: досягнення конкурентоспроможності підприємства; ефективне вкладення власних і позикових засобів; збільшення обсягів діяльності і освоєння нових ринків збуту продукції; зниження ризиків втрати платоспроможності. Для досягнення або відновлення прибутковості пропонуємо: по-перше, зберегти досягнуті обсяги виробництва і реалізації продукції; по-друге, прискорити оборотність активів; по-третє, знизити заборгованість.

Основними завданнями у процесі реалізації тактичних напрямів забезпечення платоспроможності виділено відновлення прибутковості основного виду діяльності і збалансування руху коштів. Довгострокові напрями, які безпосередньо впливають на стан розрахункових операцій, повинні бути направлені на збереження конкурентних позицій підприємства, підвищення ефективності маркетингової діяльності, раціоналізацію структури капіталу, урахування впливу ризику на впровадження перспективних проектів. Відновлення прибутковості є комплексним завданням при забезпеченні

платоспроможності підприємства у кризовий період. Його вирішення потребує дотримання принципу оптимальності і урахування взаємопов'язаності показників рентабельності, обіговості та заборгованості.

З метою ефективного управління грошовими потоками та фінансовою діяльністю підприємства в цілому доцільно вводити в практику розрахункової системи показників грошових потоків як вимірників фінансової стійкості, платіжної стабільності та нормальної платоспроможності. Для того, щоб підвищити оперативність і покращити якість управління, а також щоб постійно вдосконалювати методи управління, потрібно забезпечувати керівників своєчасною і об'єктивною необхідною інформацією зовнішнього і внутрішнього характеру, яку б вони використовували при виробленні та прийнятті управлінських рішень. Розробки вчених і практиків спрямовані на всебічну комп'ютеризацію, з одного боку, правової, ділової, економічної інформації, яка стосується автоматизації управління в організаційно-економічних об'єктах різних рівнів і призначень, з іншого-соціально-побутової інформації, яка потрібна населенню як послуга для забезпечення нормальної життєдіяльності. При обліку, контролі та аналізі доходів підприємства використовують зведені форми та звітні дані бухгалтерського обліку, які в свою чергу базуються на первинному та поточному обліку.

Раціональна організація синтетичного і аналітичного обліку господарських операцій із застосуванням АРМ бухгалтера забезпечує: контроль за рухом статутного фонду в частині основних і оборотних засобів підприємства; контроль за утворенням і порядком використання амортизаційного фонду, єдиного фонду оплати праці, фондів соціального розвитку і спеціального призначення; збереження грошових коштів і контроль за використанням їх по цільовому призначенню; виявлення фінансових результатів діяльності підприємства і контроль за розподілом доходу; систематизацію і узагальнення даних про виробничо-господарську діяльність підприємства в аналітичному і синтетичному розрізах для прийняття управлінських рішень.

Обліковий процес складається з багатьох блоків, які повинні бути конкретизовані і представлені у технологічних та структурних аспектах. Створення форм документів для формування різних первинних, проміжних та підсумкових даних та показників, складання

звітності, пов'язані з великою кількістю операцій, у здійсненні яких беруть участь багато виконавців. Це потребує продуманої системи їхніх дій і процедур руху облікової інформації як у просторі, так і в часі. Упорядкування цього процесу, тобто руху документів та виконання різних робіт, у практиці називають документооборотом. Основне завдання організації руху документів у обліковому процесі - це оптимізація каналів передавання та зв'язку обліковиз осередків-виконавців. Ці канали зв'язку можуть бути представлені з різним ступенем агрегування - від фіксації кожного окремого носія облікової інформації до узагальненої характеристики потоків інформації.

Документопотік – це сукупність операцій передавання з одного робочого місця на інше даних, зафіксованих на кількох носіях облікової інформації. Формування документопотоків залежить від організаційної побудови і структури господарства, форми організації обліку, типів, виду та характеру технічних та організаційних засобів, обчислювальних машин, які використовуються в обліковому процесі. Для одержання зведених підсумкових показників при складанні звітних форм потрібна продумана система руху носіїв у часі та просторі на завершальному етапі обліку.

Висновки. Запропоновані шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку та напрямки політики управління платоспроможністю ПП «Нептун-Електро ПРО» сприятимуть покращанню якості інформації про реальний стан здійснення розрахункових операцій, що підвищить оперативність і точність облікової інформації, дасть змогу спростити обліково-аналітичні процедури та здійснювати ефективний контроль за обліком формування доходу і досягненням стійкого фінансового стану та платоспроможності підприємства.

1. Жолнер О. З. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посібник. – / О. З Жолнер - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
2. Лень В. С. Стандарти бухгалтерського обліку України: Навчальний посібник. – / В. С. Лень - К.: «Центр учбової літератури», 2009. – 438 с.
3. Орлова В. К. Фінансовий облік: Навчальний посібник. / В. К. Орлова - К.: «Центр навчальної літератури», 2010. – 510 с.
4. Пушкар М. С. Фінансовий облік: Підручник. / М. С Пушкар - Тернопіль: Карт-бланш, 2008.- 628с.
5. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управління підприємством: Навчальний посібник / В. В. Сопко. - Київ: КНЕУ, 2010.-526с.
6. Стельмашук А. М. Бухгалтерський облік: теорія, практикум, тренінг: Навчальний

посібник. / А. М. Стельмашук - Хмельницький економічний університет. – Львів: «Новий світ – 2000», 2010. – 678 с.

7. Фінансово-економічний аналіз: підручник/ [П. Ю. Буряк, М. В. Римар, М. Т. Бець та ін.] / Під заг. ред. Петра Юрійовича Буряка, Миколи Васильовича Римара. – К.: Професіонал, 2010. – 528 с.